

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi beszámolója

Készítette: Fülöp-Szabó Júlia

Tartalom

Bevezető	3
Múzeumszakmai alapfeladatok.....	3
Gyűjtés	3
Nyilvántartás, feldolgozás	4
Bemutatás	4
Szakmai és intézményi együttműködések.....	5
Szolgáltatások	6
Látogatószám	6
Közönségkapcsolatok, kommunikáció	6
Működési feltételek	7
Személyi feltételek.....	7
Infrastruktúra	7
Gazdálkodás	7

Bevezető

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2017. évi megalapítása óta látja el a település történelmével kapcsolatos, a múzeumokra vonatkozó előírások szerinti szakmai feladatokat. Szervesen illeszkedik a város kulturális intézményeinek sorába, működésével pedig hozzájárul ahhoz, hogy az itt lakók és a városba látogatók megismerhessék Veresegyház múltját, hagyományait.

Az intézmény a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár telephelye, besorolása közérdekű muzeális gyűjtemény. Gyűjtőköre történeti és régészeti, gyűjtőterülete a város közigazgatási határáig terjed.

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjteményben folyó munkát a 2025-ös évre vonatkozóan részekre bontva, az alábbi pontokban tekintjük át.

Múzeumszakmai alapfeladatok

A muzeális intézmények legfontosabb feladatai közé tartozik a kulturális javak gyűjtése, gyarapítása, őrzése, gondozása és bemutatása.

Gyűjtés

Az intézmény törzsgyűjteményét, gyűjtőköréből adódóan, valamint korábbi gyűjtések eredményeképp az alábbi csoportok alkotják:

- régészeti gyűjtemény (cserép és kerámia töredékek, fémleletek, pénzek az őskor, ókor, népvándorlás, magyar középkor időszakából) – 596 leltározott, kb. 100 leltározatlan tárgy,
- történeti gyűjtemény (forrásértékű dokumentumok, fényképek, könyvek, tárgyak a 17. századtól napjainkig) – 988 leltározott és kb. 200 leltározatlan tétel, mintegy 2500 fénykép,
- néprajzi gyűjtemény (néprajzi és iparművészeti tárgyak a 19. és 20. századból) – 728 leltározott tárgy.

A tárgyak, dokumentumok és fotók előzetes megállapodás (befogadás), csekély mértékben vásárlás, főképp pedig saját gyűjtés és ajándékozás (magánszemélyek, múzeumok, egyházi intézmények) révén kerültek a gyűjteményekbe. Ez a tendencia a 2025-ös évben sem változott. A gyarapodás nem volt számottevő, az újonnan bekerült tárgyak többsége a régészeti anyagot gazdagítja.

Régészeti leletanyag	100 tétel
Történeti tárgyi emlékanyag	5 db
Fotóarchívum	100 db
Történeti dokumentum (Adomány, saját gyűjtés)	1 db
Digitalizált képanyag	10 felvétel

Nyilvántartás, feldolgozás

A múzeumi nyilvántartási rendszernek két alappillére van: a gyarapodási napló, amelyben a múzeumba beérkező kulturális javak először kerülnek rögzítésre, valamint a szakleltárkönyvek, amelyekbe a már tudományosan meghatározott, feldolgozott, saját leltári számmal rendelkező anyagokat vezetjük be. E kettőt egészíthetik ki a fényképpel ellátott leírókartonok és a számítógépes nyilvántartások.

A 2025-ös évben folytatódott a történeti és régészeti anyag leltárba vétele, ehhez kapcsolódóan megrendelésre került egy gyarapodási napló a régészeti anyag, valamint egy szakleltárkönyv a történeti tárgyak és dokumentumok számára. Vannak elmaradásaink a nagyszámú leltározatlan anyag feldolgozásában, amit igyekszünk pótolni. Ez főként a régészeti gyűjteményt érinti a Tragor Ignác Múzeumtól és a Nemzeti Régészeti Intézettől a tárgyévben átvett leletegyüttesek miatt (sírmellékletek és a mintegy 700 db gyöngyből álló szarmata leletanyag).

Különleges csoportot alkotnak gyűjteményünkben az eredeti, forrásértékű fényképek, amelyeknek feldolgozása folyamatos és kihívásokkal teli. A képeken szereplő helyek, utcarészletek, események, személyek beazonosítása, a készítés körülményeinek megállapítása széleskörű kutatást igényel. Zajlik a fényképek katalogizálása és digitalizálása, hogy elérhetővé tegyük őket a kutatók és a laikus közönség számára.

A nyilvántartás, őrzés témaköréhez szervesen kapcsolódik a gyűjteményi raktár átrendezése, átláthatóbbá tétele. Ez utóbbi helyszűke miatt nehezen tud megvalósulni. Az intézmény működésével kapcsolatos 2025-ös dokumentumok rendezése, bevezetése az Adattárba megtörtént.

Bemutató

A múzeumi alapfeladatok harmadik csoportját képezi a kulturális javak bemutatása, amely kiállítások rendezésében, múzeumpedagógiai és andragógiai programok szervezésében, tárlatvezetésekben, időszakosan meghirdetett programokban, előadásokban és publikációkban ölt testet.

A Verezegyházi Helytörténeti Gyűjteményben 2025-ben két időszak kiállítást láthattak az érdeklődők. A *Veres régen... és még régebben* c. az év elején, amelyet követett a + 650. A +650 című kiállításunk nagy érdeklődésre tartott számot, mind az egyéni látogatók, mind a csoportban érkezők, főleg iskolás tanulók között.

Múzeumpedagógiai foglalkozások – általános iskolások	4 alkalom	69 fő
Tárlatvezetések – magyar nyelven	28 alkalom	300 fő
Ismeretterjesztő előadás	1 alkalom	43 fő

Intézményünk a 2025-ös évben változatlanul hétfői napokon, 10:00-18:00 között tartott nyitva, de csoportokat (iskolai osztályok, turisták, nyugdíjas klubok) előzetes

bejelentkezés alapján hétköznapi is fogadtunk, továbbá alkalmazkodtunk a különféle városi események időpontjaihoz (kulturális és egyházi rendezvények).

A rendezvények közé sorolhatjuk a Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal együttműködve nyáron megszervezett gyerektáborokat (120 fő résztvevő), továbbá szintén a nyári időszakban megrendezésre került VI. Veresegyházi Népzenei Családi Tábor (60 fő résztvevő).

Szakmai és intézményi együttműködések

A Helytörténeti Gyűjtemény zavartalan, szakmailag előremutató működéséhez elengedhetetlen a felügyelő szervvel, a fenntartóval, valamint más muzeális és kulturális intézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködés.

A muzeális intézmények felügyeletét jelenleg ellátó Kulturális és Innovációs Minisztérium Múzeumi Főosztályával folyamatos a kapcsolattartás, a 2025. évi kötelező adatszolgáltatást a Kulturális Statisztikai Adatgyűjtő Rendszeren keresztül teljesítettük.

Az önkormányzati munka segítéséhez összeállítottuk a településen lévő régészeti lelőhelyek listáját, és átadtuk a Főépítészeti Irodának.

A 650. évfordulóhoz kapcsolódva részt vettünk a város által kiadott katalógus megírásában és szerkesztésében, hasonlóképp a Veresi Krónika különszámának összeállításában.

Jó szakmai kapcsolatot ápolunk az illetékes megyei múzeummal (Ferenczy Múzeumi Centrum – Szentendre), továbbá a váci Tragor Ignác Múzeummal, a gödöllői Királyi Kastéllyal, a Magyar Nemzeti Múzeummal és a Nemzeti Régészeti Intézettel. Az együttműködés magába foglalja szakmai kérdések megvitatását, műtárgykölcsönzést a +650 kiállításra, jó gyakorlatok megosztását, átvételét, konferencián való részvételt.

A Községi Régészeti Egyesület (Szentendre) két önkéntes régész technikusa lelőhelyek kutatásával, terepbejárásokkal és tájékoztatással segíti régész kollégánk munkáját.

2025-ben is részt vettünk a szakmai szervezetek, valamint a város több intézményét és civil szervezetét megmozgató ünnepein és kulturális eseményein (Múzeumok Éjszakája, Városünnep, Kulturális Örökség Napjai, egyházi ünnepek stb.).

Munkánknak fontos része a helyi oktatási és szociális intézményekkel való kapcsolattartás: a múzeumi kiállításokat rendszeresen látogatják óvodai és iskolai, turista és nyugdíjas csoportok. Vonzáskörzetünk a környékbeli településekre (Szada, Gödöllő, Rákospalota stb.) is kiterjed.

A tárgyévben folytatódott az együttműködés a Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal, melynek keretében nyári táborok, gyerekfoglalkozások és népzenei szakmai napok kerültek megrendezésre.

Szolgáltatások

A Kormány 47/2001. (III. 27.) számú, a muzeális intézményekben folytatható kutatásról szóló rendelete értelmében a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény is lehetőséget nyújt külső kutatóknak a múzeumban őrzött műtárgyak kutatására, tanulmányozására. Mindezt kutatási engedély kérésével, a kutatási szabályzat betartása mellett lehet igénybe venni. 2025-ben 21 fő kérte segítségünket, elsősorban családfakutatás és hagyománykutatás témakörében. Intézményünkben nehezíti a munkát, hogy a dokumentumok és fényképek nagy része még nincs digitalizálva. Hiányzik az ehhez szükséges eszközpark (szkenner, fényképezőgép), a digitalizálást a munkatársak saját eszközeiken végzik.

Növeltük az ún. múzeumi „Kisbolt” kínálatát, amelyben a látogatók veresegyházi vonatkozású és helytörténeti jellegű kiadványokat vásárolhatnak.

2025-ben is folyamatosan működött a régészeti jogosultság következtében már korábban bevezetett telefonos leletbejelentő szolgálat, amely bármikor hívható.

Látogatószám

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény látogatószámai az alábbiak szerint alakultak a 2025-ös évben.

Látogatók	Fő
Diákok	135
Külföldi látogatók	11
Kutatószolgálatot igénybe vevők	21
Egyéb	1143
Összesen:	1310 fő

A látogatók nagy része az év első felében kereste fel az intézményt az új kiállítás miatt, az érdeklődés az őszi hónapokra megcsappant.

Közönségkapcsolatok, kommunikáció

Az évek során kialakult szűkebb múzeumbaráti körrel (80 fő), folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Rendszeresen jelen vagyunk a Veresi Krónikában, a VVTV műsoraiban és a helyi közösségi médiában.

A kommunikáció terén küzdünk némi elmaradással, így a 2026-os év egyik kiemelt célja lesz a múzeumi honlap fejlesztése, bővítése, valamint a közösségi médiában való hangsúlyosabb megjelenés.

Működési feltételek

Személyi feltételek

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény munkatársainak létszáma 2025 szeptemberétől egy fővel (főállású történész-muzeológus) gyarapodott. Az év második felétől tehát 4 fő látta el a szakmai-és szervezőmunkát, valamint további feladatokat (raktárgondozás, takarítás, a kert gondozása stb.).

Infrastruktúra

A 2025-ös évben önkormányzati finanszírozással sikerült megoldani a múzeumépület hátsó frontjának vizesedési problémáit. Ehhez kapcsolódóan sor került az épület kertre néző oldalának, valamint két hátsó termének kifestésére. A munkálatokkal párhuzamosan kiépült a vízelvezetés új rendszere is.

Továbbra is problémát jelent viszont a pince állapota, a lépcsők korhadása, a lejáró falának vizesedése, továbbá az, hogy a termálvizes blokk nincs elszeparálva a helyiségben. A pince rendbehozásával az intézmény további kiállítótermet, közösségi teret vagy raktárat nyerhetne, amelyre nagy szükség van.

A meglévő műtárgyállomány előírások szerinti tárolása, elhelyezése ugyanis helyszűke miatt egyre nehezekebb, az intézmény lassan kinövi gyűjteményi raktárát (ahol régész kollégánk munkaállomása is helyet kap). Átmenetileg külső raktárt használunk, önkormányzati tulajdonú épületben, itt azonban gondot okoz a falak vizesedése, penész megjelenése.

A fejlesztés-bővítés szakmai és infrastrukturális koncepcióját, ezen belül javasolt konkrétumait a 2024 végén kidolgozott és az Önkormányzatnak átadott fejlesztési tervben részleteztük.

Az intézmény eszközparkja 1 db lappal bővült, ami segíti munkánkat, de a digitalizáláshoz és a kapcsolattartáshoz szükség lenne további eszközök beszerzésére (már korábban említett szkennert, fényképezőgépet, múzeumi telefont).

Gazdálkodás

Az intézmény a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár szervezeti egységeként részesül fenntartói támogatásban. A gazdálkodás – és általában a működés – rendje szempontjából ez a modell 2025-ben is zökkenőmentes volt.

Veresegyház, 2026. február 27.